

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.296/2008/4. szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla dr. Orsolyák Ottó ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** felperesnek - Patakiné dr. Terjék Mária ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2008. március 14. napján kelt 16.P.21.084/2006/63. számú ítélete ellen a felperes által 64. és az alperes által 65. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 120.000 (Egyszázhuszezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 24.000 (Huszonnégyezer) Ft le nem rótt eljárási illetéket, míg további 300.000 (Háromszázezer) Ft le nem rótt eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes 2003. szeptember 22. napján 8 napon belül gyógyuló testi sérüléseket szenvedett az alperes bántalmazása révén. A bántalmazás következtében pszichiátriai gyógykezelésre is szorult. Az alperes egy rendbeli könnyű testi sértés vétségében fennálló bűnösségét az ezen részében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Bf.1129/2004/4. számú ítéletével helybenhagyott Kiskunhalasi Városi Bíróság 6.P.138/2004/16. számú ítélete megállapította. A bántalmazást közvetlenül megelőző cselekményekkel összefüggésben a felperessel szemben is indult büntetőeljárás a közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény miatt, azonban a Kecskeméti Városi

Bíróság 5.B.2853/2005/5. számú ítéletével a felperest az ellene emelt vád alól felmentette.

A felperes a bántalmazás időpontjában egyéni vállalkozóként vendéglátóhelyet üzemeltetett **/település 1/-n**, alkalmazottja nem volt. Azon két időszakra, amíg táppénzes állományba kényszerült, egy-egy alkalmazottat vett fel, a részükre kifizetett munkabér és a munkavállalók után fizetett közterhek, összesen 123.668 Ft-ot tettek ki.

A felperes 2003. november 17-től 2005. április 14-ig pszichiátriai kezelésen vett részt, ezzel összefüggésben 19.200 Ft útiköltsége keletkezett, és a kezelések során felírt gyógyszerek költsége 55.469 Ft volt, amelyből 44.062 Ft volt a szorongásos zavarok leküzdésére szolgáló gyógyszerek költsége.

A felperes barátjának, **/személy 1/-nek** az édesanyja, **/személy 2/** a **/cég 1/** többségi tulajdonosa. E cég képviselőjeként **/személy 2/** 2001. február 12. napján megbízási szerződés kötött a felperessel. A szerződés szerint a felperesnek, mint megbízottnak a **/cég 1/** által forgalmazott termékekkel kapcsolatos egyéb gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatást, valamint közvetítési és ügynöki szolgáltatást kellett végeznie. Az elszámolás módját akként határozták meg, hogy minden hónap 15. napjáig kötelesek egymással elszámolni a megbízott által minden hónap 10. napjáig beterjesztett - a megbízó által igazoltan elvégzett - munka alapján. A megbízási szerződést határozatlan időre kötötték, havi 200.000 Ft + ÁFA összegű megbízási díj kikötése mellett. A szerződést 2003. augusztus 12. napján akként módosították, hogy annak tartamát 2006. február 12-i lejáratlal határozott idejűvé alakították, a megbízási díj összegét pedig havi 250.000 Ft + ÁFA összegre emelték. A **/cég 1/** megbízó 2003. november 6-án kelt levelében a felperessel kötött megbízási szerződést azonnali hatállyal felmondta. Indoklásul arra hivatkozott, hogy a felperes 2003. szeptember 23-tól október 8-ig táppénzes állománya miatt nem végzett munkát, majd jelezte felé, hogy 2003. november 4-től ismét táppénzes állományba kerül. A megbízó szerint a felperes nem tud munkát végezni, ezért indokolt a szerződés megszüntetése.

A felperes módosított kereseti kérelmében 500.000 Ft nem vagyoni és 7.077.240 Ft vagyoni kárai és annak járulékai megtérítését kérte az alperestől. Állította, hogy az alperes által elkövetett bántalmazás miatt zavart pszichés állapota alakult ki, a pszichiátriai ambulancián a kezelésre történő megjelenéseit környezete nem tudta megfelelően kezelni, beilleszkedési problémái keletkeztek. Ezen kárai orvoslására 500.000 Ft-os nem vagyoni kártérítési igény megalapozott. Vagyoni kárigényei első elemeként arra hivatkozott, hogy amíg táppénzen volt helyettesítő munkaerőt kellett alkalmaznia, ezzel kapcsolatban 123.668 Ft költsége merült fel. A pszichiátriai ambuláns kezelésekre gépkocsival kellett utaznia, ennek kapcsán 19.200 Ft útiköltsége keletkezett. A kezelések során felírt gyógyszerek beszerzésére 55.469 Ft-ot fordított. Az alperes ellen indult büntetőeljárásban, illetve a felperes ellen indult alaptalan büntetőeljárásban több alkalommal Kiskunhalasra, illetve Kecskemétre kellett utaznia személygépkocsival, ennek költsége 23.903 Ft volt. Az alperestől

elszenvedett bántalmazás nyomán kialakult pszichés megbetegedése eredményezte, hogy nem tudta a /**cég 1**/-vel megkötött megbízási szerződésben vállalt kötelezettségeit teljesíteni, ezért került sor a megbízási szerződés felmondására, így a felperes elmaradt jövedelme 6.855.000 Ft.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy nem okozott kárt a felperesnek. Vitatta a felperes által állított költségek megalapozottságát, továbbá azt is, hogy a bántalmazás következtében a felperesnél pszichés panaszok léptek volna fel. A megbízási szerződés megszüntetése és a bántalmazás között okozati összefüggés nincsen.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest összesen 199.687 Ft vagyoni, és 200.000 Ft nem vagyoni kártérítés és járulékai megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Miután az alperes által a felperes sérelmére elkövetett bántalmazás tényét jogerős büntetőbírói ítélet állapította meg, így valamennyi ezen jogellenes alperesi magatartással összefüggésben felmerült kár megtérítésére az alperes köteles. A perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alapján nem vitatható, hogy a felperes a fizikai sérüléseken túl olyan pszichés sérelmeket is szenvedett, melyek indokolták táppénzes állományba vételét, ambuláns kezelését, és ezzel összefüggésben olyan nem vagyoni hátrányok is beálltak, amelynek az ellentételezésére az alperes köteles. Ebből kifolyólag alaposnak ítélte a táppénzes állomány idejére a helyettes munkavállalók 123.668 Ft-os költségét, melyet a csatolt okirati bizonyítékok egyértelműen alátámasztottak, továbbá a felperes által megfizetett gyógyszerköltségből 44.062 Ft-ot, amely költség kifejezetten a pszichés zavarok leküzdésére szolgáló gyógyszerek költsége volt. Az ezt meghaladó gyógyszerköltséget elutasította, figyelemmel arra, hogy annak alperesi bántalmazással való összefüggését a felperes nem bizonyította. Indokoltnak ítélte ugyanakkor az ambuláns kezelésekre történő utazással összefüggő 19.200 Ft-os költségigényt. A büntetőeljárásokkal kapcsolatos útiköltség igényből csak 11.807 Ft-ot talált megalapozottnak, figyelemmel arra, hogy csak a könnyű testi sértés miatt indult eljárás költsége számítható fel az alperes károkozásával okozati összefüggésben, ugyanis a felperessel szemben indult büntetőeljárásban a vádat az ügyészség emelte a felperes ellen, így az ezen eljárással kapcsolatos költségek nem háríthatók át az alperesre. A felperes által hivatkozott jövedelemveszteség kapcsán úgy határozott, hogy nem bizonyított egyrészt az a körülmény, hogy a felperest ért pszichés sérelmek a munkaképességét oly mértékben csökkentették, hogy a megbízási szerződésben vállalt tevékenységet nem tudta hosszabb távon folyamatosan teljesíteni - ezt támasztja alá a szakértő azon megállapítása, hogy a pszichiátriai kezelés és a felírt gyógyszerek munkaképtelen állapothoz nem vezetnek -, másrészt megállapítható, hogy a felperes a megbízási jogviszony fennállásának ideje alatt többször, huzamosabb időn keresztül nem végzett olyan értékelhető tevékenységet, amelyre tekintettel megbízási díjra tarthatott volna igényt a megbízótól, ennek ellenére a megbízó a szerződést nem mondta fel. Ilyen körülmények mellett a jövedelemveszteség és a károkozó cselekmény közötti okozati összefüggés nem bizonyított, ezért a jövedelemveszteség tekintetében előterjesztett

kereseti kérelem alaptalan. A pszichés hátrányok ellensúlyozására 200.000 Ft-os mértékű nem vagyoni kártérítést talált megalapozottnak, figyelemmel arra, hogy a fizikai erőszak, bántalmazás idegi és lelki megterhelést jelentett a felperes számára, s ez életvitelét

hátrányosan befolyásolta. A tényleges sérelmek viszonylag kis súlyára tekintettel azonban csak ilyen mértékű kárpótlás szolgálhat a felperest ért sérelmek megfelelő ellensúlyozására. A perben beszerezett igazságügyi orvosszakértői véleményt az ügy eldöntése szempontjából releváns kérdések körében aggálytalannak fogadta el, míg a nem szakértői kompetenciába tartozó kérdések tekintetében a bizonyítékok köréből kirekesztette.

Az ítélettel szemben mindkét peres fél fellebbezést terjesztett elő. A felperes fellebbezésében kizárólag az elutasított elmaradt jövedelem iránti igény tekintetében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és az alperes 5.000.000 Ft-ra történő kötelezését általános kártérítés jogcímén. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem adott helyt a felperes újabb szakértő kirendelése iránti kérelmének, holott a szakértő a felperes bántalmazása és betegállományba kerülése közötti okozati összefüggés tekintetében nem nyilatkozott, emiatt pedig a felperes a szakértői véleményt nem is fogadta el. Nem megfelelően mérlegelte az elsőfokú bíróság a **/cég 1/-**vel kötött megbízási szerződés felmondásával kapcsolatos körülményeket, a felperes a **/cég 1/** felmondólevelével megfelelően bizonyította, hogy a jogviszony megszüntetésének valós oka a felperes betegállományba kerülése volt. A bíróság megalapozatlanul kételkedett a felmondási ok valódiságában, és etekintetben kellőképpen nem is indokolta meg ítéletét. Alaptalanul állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes nem bizonyította, hogy jövedelemvesztése miatt kára keletkezett, ugyanis a pszichés sérelmek a munkaképességét oly mértékben csökkentették, hogy a megbízási szerződésben vállalt adminisztratív tevékenységet nem tudta hosszabb távon teljesíteni, ezért indokolt az alperest ezzel összefüggésben is kártérítésre kötelezni. Miután azonban a megbízási szerződés megszűnése folytán a felperes által az elsőfokú eljárásban tett számításokkal ellentétben valójában nem lehet meghatározni, hogy a felperest milyen összegű kár érte, az egzakt bizonyíthatóság hiányában a felperes 5.000.000 Ft-os, módosított igényét általános kártérítésként tartja fenn. Miután a jövedelemvesztés miatti károk az alperesi bántalmazással okozati összefüggésben keletkeztek, ezért az alperes marasztalására a Ptk. 359. §-a alapján van lehetőség.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének marasztaló rendelkezései ellen terjesztett elő fellebbezést, és kérte e körben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását. Állította, hogy a helyettesként alkalmazott munkavállalókkal kapcsolatos szerződések léte nem igazolt, tanúvallomásukban e munkavállalók ellentmondásos nyilatkozatot tettek, így megalapozatlanul terjesztette elő a felperes ezzel összefüggő vagyoni kárigényét. A pszichés károsodással kapcsolatos kártérítési összeg is megalapozatlan, ugyanis a felperes életminőségének, életvitelének hátrányos és olyan mértékű megváltozásáról nem lehet szó, ami 200.000 Ft-os nem vagyoni kártérítés megfizetését indokolná. E körben hivatkozott arra, hogy a felperes a büntetőeljárás során pszichés sérelmeiről nem adott számot, továbbá a felperes kevert, szorongásos zavarra történő

hivatkozásának teljes háttere nem nyert bizonyítást, így ez okból sem megalapozott a nem vagyoni kártérítési igény.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a felperes által megfellebbezett ítéleti rendelkezések helybenhagyását kérte arra hivatkozással, hogy már a megbízási jogviszony tartalma is kétséges, továbbá a felmerült bizonyítékok arra utalnak, hogy a felperes - ha ténylegesen szándékában állt volna - el tudta volna látni a jogviszonnyal kapcsolatos kötelezettségeit.

A fellebbezések **alaptalanok.**

Az elsőfokú bíróság az eljárás során felmerült bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, az abból levont ellentmondásmentes jogi következtetései is mindenben megalapozottak. Az ügy eldöntéséhez szükséges mértékű bizonyítás lefolytatása miatt szükségtelen lett volna pusztán azon okból további szakértői bizonyítást lefolytatni, hogy a felperes a szakértői véleménnyel nem értett egyet. A szakvélemény a részére adott szakmai kérdések megválaszolása tekintetében aggálytalan, és valamennyi, a perben releváns körülmény tekintetében érdemi nyilatkozatokat megfogalmazó, ezért a felperesi fellebbezésben hiányolt további szakértői bizonyítás lefolytatására szükség nem volt. Helyesen mérlegelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy a felperes által becsatolt okiratok kellőképpen igazolják a helyettes munkavállalókkal kapcsolatos valamennyi költséget, így alaptalan az alperesi fellebbezés azon hivatkozása, hogy az ezzel kapcsolatos tényállás bizonyítékokkal alátámasztva nincsen.

Helytállóak az elsőfokú bíróság jogi következtetései is a felperesi vagyoni kártérítési igények vonatkozásában is, ugyanis a bíróságnak nem a felperes és a **/cég 1/** közötti megbízási jogviszony felmondása írásban közölt okának valódiságáról, a felmondás jogszerűségéről kellett állást foglalnia, ebben a perben ugyanis nem a felperes és a **/cég 1/** közötti jogviszonyt kellett megítélni. Ugyanakkor atekintetben pedig kellően indokolt, megalapozott az elsőfokú bíróság döntése, hogy a bizonyított pszichés sérelmek a felperes munkaképességét nem csökkentették oly mértékben, ami lehetetlenítette volna a megbízási szerződésben vállalt kötelezettségei teljesítését. Mindebből kifolyólag jövedelemvesztés címén alapos kártérítési igényt a felperes nem terjeszthet elő, indokolt volt e kereseti kérelemrész elutasítása, ugyanakkor az ítéletábra rámutat arra, hogy amennyiben ezen a jogcímen a felperes érvényesíthetett is volna megalapozott igényt az alperessel szemben, úgy az általános kártérítés feltételei fennállásának hiányában általános kártérítés megítélésére egyebekben sem kerülhetett volna sor.

Az alperesi fellebbezés kapcsán az ítéletábra arra mutat rá, hogy az orvosi dokumentáció és az igazságügyi szakértő szakvéleménye kellően alátámasztja a felperes által elszenvedett olyan pszichés sérelmek bekövetkezését, amelyek az alperesi bántalmazással állnak okozati összefüggésben, ezért ennek ellentételezésére indokolt a nem vagyoni kártérítés, melynek mértékét az elsőfokú

bíróság a jogsértés súlyát és a pszichés sérelmek nagyságrendjét is mérlegelve helyesen határozta meg.

Összességében a fenti indokok alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntését - annak mindenben helytálló indokaira figyelemmel - a Pp. 254. § /3/ bekezdése alapján helybenhagyta. A másodfokú eljárásban mind a felperes, mind az alperes peresztes lett saját fellebbezését illetően, ezért a fellebbezések pertárgyértékének számbavétele mellett az ítéltábla a jelentősen magasabb pertárgyértékű fellebbezést előterjesztő felperest kötelezte a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján a Pp. 81. § /1/ bekezdésére is figyelemmel másodfokú perköltség megfizetésére, melynek összege áll az alperes jogi képviseletével kapcsolatosan felmerült, és az ítéltábla által a 32/2008. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ pontja, /5/ és /6/ bekezdése, valamint 4/A. § /1/ bekezdése alapján megállapított, az alperesi jogi képviselő által a másodfokú eljárásban kifejtett munkával is arányban álló 100.000 Ft + 20 % ÁFA mértékű ügyvédi munkadíjból. Az ügy tárgyi költségmentes jellege folytán a le nem rótt eljárási illetékről az ítéltábla a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet keresetlevél benyújtásakor hatályos 2. § /1/ bekezdés h./ pontja, 13. § /2/ bekezdése, 14. §-a, valamint 15. § /1/ és /3/ bekezdése alapján határozott.

Szeged, 2008. november 3. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró